

1.3.2017

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
00102 EDUSKUNTA

Viite Lausuntopyyntö 21.2.2017 kirjallinen asiantuntijalausunto maa- ja metsätalousvaliokuntaan HE 262/2016 vp

LAUSUNTO hallituksen esityksestä vesilainsäädännön käyttöoikeussäntelyn uudistamiseksi HE 262/2016 vp

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä Kainuun ELY-keskus) lausuu pyydettyinä asiantuntijalausuntonaan seuraavaa.

Kainuun ELY-keskus katsoo, että valtuuslain (eräistä vesien käyttämistä varten myönnettävistä oikeuksista annetun lain) poistavat lakimuutokset ovat valtiosääntöoikeudellisesti perusteltuja lainsäädännön läpinäkyvyyden lisäämiseksi, ja että esityksessä omaksuttu systematiikka vesilain muuttamiseksi vaikuttaa kokonaisuudessaan toimivalta ja perustellulta tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Kainuun ELY-keskus pitää esitettyä valtavyälän alitushankkeiden siirtämistä lupamenettelystä ilmoitusmenettelyyn paitsi perusteltuna, myös myönteisenä asiana. Väyläanalituksia koskevissa hankkeissa vesistövaikutukset ovat tyypillisesti vähäisiä sekä lyhytkestoisia, mikä puoltaa automaattisesta luvituksesta luopumista. Hallituksen esityksessä käytetty terminologia on luvan- ja ilmoituksenvaraisten hankkeiden osalta työryhmälausuntovaiheen jälkeen onnistunut ja johtaa tarkoituksenmukaiseen sekä perusteltuun jaotteluun luvan- ja ilmoituksenvaraisten toimintojen välillä. Esityksessä on turvattu riittävällä tavalla haitankärsijöiden oikeudet tapauksissa, joissa nykyisin luvanvaraiset alitushankkeet on säädetty jatkossa ilmoituksenvaraisiksi. Esitetty vesilainsäädännön käyttöoikeussäntelyn uudistaminen sujuvoittaa hankkeiden toteutusta ja muutoksen

myötä lupa-asioiden käsittelyn resursseja saadaan suunnattua merkityksellisistä ympäristö- ja oikeusturvanäkökohdista tinkimättä asioihin, jotka edellyttävät vaikutustensa perusteella monipuolisempaa ja tapauskohtaisempaa harkintaa. Muutos on linjassa myös muualla lainsäädännössä viime vuosien aikana toteutettujen hallintomenettelyjen keventämistavoitteen kanssa ja edesauttaa lupaviranomaisresurssien vaikutusperusteista ohjaamista.

Kainuun ELY-keskus katsoo, että valvontaviranomaisella on valtaväylän alitushankkeiden osalta ilmoitusmenettelyssä edellytykset hankkeiden vaikutusten sekä mahdollisen lupatarpeen riittävään arviointiin, minkä myötä mm. luonnonsuojelulliset näkökohdat tulevat turvatuiksi myös esitetyn lakimuutoksen voimaantulon jälkeen. Tämä edellyttää kuitenkin aina hakijalta alituksen toteutustavan riittävän yksityiskohtaista esittämistä ELY-keskukseen toimitettavan ilmoituksen yhteydessä.

Esitettyjen muutosten osalta Kainuun ELY-keskus näkee huolestuttavana asiana erityisesti keskivedenkorkeuden nostohankkeiden vaikeutumisen ja jopa kokonaan loppumisen hankkeissa, jotka eivät ole merkittävän yleisen tarpeen vaatimia. Käyttöoikeussäätelyyn esitetyt muutokset vaikeuttavat sellaisten paikallisesti tärkeiden esim. vesistön tilaa tai virkistyskäyttömahdollisuuksia parantavien vedennostohankkeiden toteutusta, joita ei kuitenkaan voida pitää merkittävää yleistä etua edistävänä hankkeina. Esitetty muutos johtaa jatkossa erityisesti pienten vesistöjen keskivedenkorkeuden nostohankkeiden toteutuksen vaikeutumiseen tai näiden hankkeiden jäämiseen kokonaan toteutumatta.

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Yksikön päällikkö

Kari Pehkonen

Ympäristölakimies

Meeri Myllykangas

Jakelu

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta